

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Κότσικα 1α & Πατησίων
10434 Αθήνα
Τηλ: +30 2108809202, 203
Ηλ. δ/ση: secproedros@epant.gr

Αθήνα, 02.07.2024

Αριθ. Πρωτ.: 4401

Προς

Υπηρεσία Συντονισμού, Γραφείο
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων Υπουργείου
Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Τηλ.: 210 3332063
Ηλ. δ/ση : gstathouli@mnec.gr

Θέμα: «Αδικαιολόγητες τιμές στους σπόρους και τα φυτοφάρμακα»

Σχετ.: Το με αρ. πρωτ. 50740/27.06.2024 έγγραφό σας (ημ. αριθ. πρωτ. 4297/27-06-2024), με τα οποίο μας διαβιβάστηκε η υπ' αριθ. πρωτ. 5303/26.06.2024 Ερώτηση του Βουλευτή της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης κ. Κυριάκο Βελόπουλο.

Σε απάντηση της υπό ανωτέρω σχετ. διαβιβασθείσας Ερώτησης, σας γνωρίζουμε ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής «ΕΑ») είναι αρμόδια για τη διαπίστωση παραβάσεων των άρθρων 1, 1Α και 2 του Ν. 3959/2011 περί «Προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού», όπως ισχύει, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ΣΛΕΕ»). Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΑ έχει την εξουσία να διερευνά είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας συμπεριφορές επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, για να διαπιστώσει τυχόν παραβάσεις του ανωτέρω αναφερόμενου νόμου, καθώς και των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ, ήτοι απαγορευμένες συμπράξεις μεταξύ επιχειρήσεων, ενδεχόμενη πρόσκληση σε απαγορευμένη σύμπραξη και ανακοίνωση μελλοντικών προθέσεων τιμολόγησης προϊόντων και υπηρεσιών μεταξύ ανταγωνιστών κατ' εφαρμογή των ειδικότερα οριζόμενων στο άρθρο 1Α του ν. 3959/2011 ή καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης που κατέχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις στην αγορά.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 Ν. 4792/2021¹, η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι υπό προϋποθέσεις αρμόδια για την εφαρμογή των άρθρων 3 και 4 του εν λόγω νόμου², βάσει των οποίων απαγορεύονται οι εκεί προβλεπόμενες αθέμιτες και αδιαφανείς ρήτρες και

¹ Ν. 4792/2021 «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων» (ΦΕΚ 54/Α/9-4-2021).

² Η αρμοδιότητα αυτή της Επιτροπής Ανταγωνισμού κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 5 ν. 4792/2021 ισχύει μόνο εφόσον:

(α) κατά τη διάρκεια της τελευταίας χρήσης ο συνολικός κύκλος εργασιών του αγοραστή ανέρχεται σε τουλάχιστον πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ και το συνολικό μερίδιο αγοράς των πέντε (5) μεγαλύτερων αγοραστών ανά κανάλι διανομής ή εφοδιασμού στη σχετική αγορά γεωργικών προϊόντων και τροφίμων είναι τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) και

(β) έχει ήδη επιβληθεί στον αγοραστή, εντός του τελευταίου δεκαοκταμήνου, πρόστιμο ίσο ή μεγαλύτερο του ενός τοις εκατό (1%) του συνολικού κύκλου εργασιών του. Κατά τα λοιπά, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.1, αρμοδιότητα για την εφαρμογή του Μέρους Α του Ν.4792/2021 ανήκει στην «Επιτροπή Καταπολέμησης Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών» του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Διευκρινίζεται ότι βασικός σκοπός του ως άνω νόμου είναι η προστασία των παραγωγών αγροτικών προϊόντων (προμηθευτών) στην κάθετη αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων έναντι των αγοραστών ενόψει του γεγονότος ότι παρατηρούνται συχνά σημαντικές ανισορροπίες στη διαπραγματευτική ισχύ μεταξύ προμηθευτών και αγοραστών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων³. Στο πλαίσιο αυτό, οι απαγορευμένες από το Ν. 4792/2021 πρακτικές συνίστανται, ενδεικτικώς, σε καθυστέρηση πληρωμών, αιφνίδια ακύρωση παραγγελιών, μονομερή τροποποίηση των συμβατικών όρων, αξίωση για καταβολή πληρωμών που δεν σχετίζονται με την πώληση των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, αξίωση για αποζημίωση για χειροτέρευση ή καταστροφή προϊόντων χωρίς να υφίσταται υπαιτιότητα του προμηθευτή⁴, επιστροφή προϊόντων που δεν πωλήθηκαν χωρίς πληρωμή, επιβολή χρέωσης ως προϋπόθεση για την αποθεματοποίηση, επιβάρυνση με το σύνολο ή μέρος του κόστους εκπτώσεων, χρέωση για το προσωπικό που είναι επιφορτισμένο με τη διαρρύθμιση των χώρων πώλησης⁵.

Η ΕΑ αναγνωρίζει τη σημασία του αγροτικού τομέα στην ελληνική οικονομία και τη διασύνδεσή του με τους λοιπούς κλάδους και παρακολουθεί τον εν λόγω κλάδο. Επιπλέον, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δημοσίευσε τον «Οδηγό Ανταγωνισμού για τον Αγροτικό Κλάδο», με στόχο την ενημέρωση του αγροτικού κόσμου για τους γενικούς και ειδικούς κανόνες ανταγωνισμού στον κλάδο. Ο Οδηγός εξηγεί τη σχετική βασική νομοθεσία (ελεύθερος ανταγωνισμός, αθέμιτες εμπορικές πρακτικές) και επίσης προσφέρει πρακτικές συμβουλές και παραδείγματα για την αντιμετώπιση πρακτικών που παραβιάζουν το νόμο περί ελεύθερου ανταγωνισμού ή συνιστούν αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Με τον Οδηγό, η Επιτροπή Ανταγωνισμού (ΕΑ) παρουσιάζει επίσης τις σημαντικότερες δυνατότητες συνεργασίας των παραγωγών αγροτικών προϊόντων εντός των ορίων που θέτουν οι κανόνες του ανταγωνισμού, για την καλύτερη αξιοποίηση και πώληση της παραγωγής τους και την ενίσχυση της διαπραγματευτικής τους θέσης έναντι των αγοραστών. Οι αγρότες μπορούν να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που τους παρέχονται μέσω του Οδηγού, προσαρμόζοντας την επιχειρηματική τους δράση, αλλά και διεκδικώντας καλύτερες εμπορικές συνεργασίες και εμπορικές συνθήκες (π.χ. γρήγορες πληρωμές από τους αγοραστές, αποφυγή «ανοιχτών τιμών» κλπ.).⁶

³ Βλ. αιτιολογική έκθεση του Ν. 4792/2021 και Προοίμιο της Οδηγίας 2019/633. Οι εν λόγω ανισορροπίες στη διαπραγματευτική ισχύ μπορούν να οδηγούν σε αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, όπου μεγαλύτεροι και ισχυρότεροι εμπορικοί εταίροι προσπαθούν να επιβάλλουν ορισμένες πρακτικές ή συμβατικές ρυθμίσεις οι οποίες είναι προς όφελός τους σε σχέση με συναλλαγή πώλησης. Οι εν λόγω πρακτικές ενδέχεται, για παράδειγμα, να παρεκκλίνουν σε μεγάλο βαθμό από την ορθή εμπορική συμπεριφορά, να αντιβαίνουν στην καλή πίστη και τα χρηστά συναλλακτικά ήθη και να επιβάλλονται μονομερώς από έναν εμπορικό εταίρο σε άλλον, να επιβάλλουν αδικαιολόγητη και δυσανάλογη μεταβίβαση οικονομικού κινδύνου από έναν εμπορικό εταίρο σε άλλο ή να επιβάλλουν σημαντική ανισορροπία δικαιωμάτων και υποχρεώσεων σε έναν εμπορικό εταίρο.

⁴ Βλ. άρθρο 3 του Ν. 4792/2021, όπου καταγράφονται αναλυτικά οι εξ αντικειμένου αθέμιτες πρακτικές.

⁵ Βλ. άρθρο 4 του Ν. 4792/2021, όπου καταγράφονται αναλυτικά οι πρακτικές οι οποίες απαγορεύονται, εκτός εάν έχουν συμφωνηθεί προηγουμένως με σαφείς και αδιαμφισβήτητους όρους στη συμφωνία προμήθειας ή σε επακόλουθη συμφωνία μεταξύ προμηθευτή και αγοραστή.

⁶ Ο οδηγός είναι διαθέσιμος στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://www.epant.gr/enimerosi/dimosieyseis/odigoi/item/2746-odigos-antagonismoy-gia-ton-agrotiko-klado.html>

Η ΕΑ, όπως σε κάθε αγορά, παρεμβαίνει κατά άμεση προτεραιότητα όπου κρίνεται απαραίτητο, εξετάζει δε κάθε σχετική πληροφορία που θα περιέλθει σε γνώση της ώστε να επιβάλει αυστηρότατες διοικητικές κυρώσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

Ενόψει των ανωτέρω, εάν ο κ. Βουλευτής ή οι επαγγελματίες του κλάδου διαθέτουν στοιχεία ή πληροφορίες επί ζητημάτων που άπτονται των αρμοδιοτήτων της ΕΑ, παρακαλούνται να έρθουν σε επαφή με τις Υπηρεσίες της ΕΑ.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση,

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Αϊριν (Ειρήνη) Σάρπ

Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΙΜΙΤΟΠΟΥΛΟΥ

